

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 18 oktober 2021

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant Josep Borrell väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Gulfen

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera EU:s förbindelser med Gulfregionen. EU:s höga representant Josep Borrell väntas återrapportera från sin resa till regionen i månadsskiftet september–oktober.

Förslag till svensk ståndpunkt: Gulfregionen präglas alltjämt av betydande säkerhetspolitiska spänningar liksom av en avsaknad av effektiva institutioner för samarbete och konfliktlösning.

Regeringen har under en längre tid verkat för att EU:s förbindelser med Gulfregionen ska stärkas. Regeringen förespråkar ett stärkt EU-engagemang såväl i relation till enskilda länder som till samarbetsorganisationen *Gulf Cooperation Council* (GCC). EU bör bland annat stärka handelsförbindelserna, samarbetet om klimatomställningen samt dialogen om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

EU bör bidra till regional avspänning, dialog och stabilitet i regionen i dess helhet. Regeringen anser fortsatt att EU bör utse en särskild representant för Gulfen samt att det är viktigt att få på plats en EU-delegation i Teheran.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Gulfen behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 juni 2021 inför en diskussion om Irak vid rådets möte den 21 juni.

Fortsatt behandling av ärendet: Kommissionen och EU:s höga representant avser presentera ett gemensamt meddelande om Gulfregionen under första halvåret 2022.

5. Östliga partnerskapet

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet väntas diskutera förberedelserna inför Östliga partnerskapets toppmöte den 15 december 2021.

Förslag till svensk ståndpunkt: Genom Östliga partnerskapet är EU en framträdande och engagerad aktör i grannskapet. Regeringen verkar för en fortsatt hög ambitionsnivå för partnerskapet, trots de utmaningar som råder i regionen. Partnerskapet bygger på en differentierad ansats i relation till de olika länderna som ingår.

Regeringen ser positivt på de föreslagna prioriteringarna inför Östliga partnerskapets toppmöte om att stärka partnerländernas motståndskraft samt att stödja en grön omställning och hållbar socio-ekonomisk återhämtning efter pandemin. Regimen i Belarus ska inte ges möjlighet att delta vid toppmötet.

Regeringen betonar att Östliga partnerskapet och EU:s samarbete med partnerländerna vilar på EU:s grundläggande värderingar om demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet.

Regeringen värnar partnerländernas rätt att med stöd i folkrätten själva välja sina utrikes- och säkerhetspolitiska samarbeten. Det är viktigt att EU fortsätter att stödja deras europeiska strävanden och vägval. Regeringen ser positivt på de associerade ländernas närmare samarbete, ökade engagemang och ägarskap inom ramen för Östliga partnerskapet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Östliga partnerskapet har behandlats i korthet i EU-nämnden vid ett flertal tillfällen under 2020–2021 inför diskussioner i Europeiska rådet och rådet om bland annat Östliga partnerskapets toppmöte, Ukraina och Belarus. Utrikesrådet för politiska frågor informerade utrikesutskottet om Östliga partnerskapet den 28 april 2020.

Fortsatt behandling av ärendet: Europeiska rådet väntas den 21–22 oktober 2021 diskutera förberedelserna inför Östliga partnerskapets toppmöte den 15 december.

Faktapromemoria: 2019/20:FPM32

6. Etiopien

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera utvecklingen i Etiopien och EU:s förhållningssätt till situationen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar för ett samlat, aktivt och långsiktigt EU-engagemang i Etiopien. Det är viktigt att EU:s kontakter med Etiopien upprätthålls med krav på vapenvila, dialog och tillbakadragande av eritreanska trupper. EU har reagerat skarpt mot utvisningarna av humanitära FN-företrädare från Etiopien. Parterna måste respektera de mänskliga rättigheterna och den humanitära rätten.

Regeringen anser det viktigt att EU intensifierar arbetet med att bidra till en lösning på konflikten. Nära samarbete med Förenta nationerna, Förenta staterna, Afrikanska unionen och andra internationella partners förblir viktigt. Regeringen delar den höga representantens uppfattning att EU bör överväga sanktioner för att sätta nödvändigt tryck på berörda aktörer.

Omfattande övergrepp och kränkningar av de mänskliga rättigheterna rapporteras ha begåtts i konfliktområdena i norra Etiopien. Det rapporteras bland annat om systematisk användning av sexuellt och könsbaserat våld. Regeringen anser det viktigt att EU arbetar för att den utredning som har genomförts av FN och Etiopiens kommission för mänskliga rättigheter tas vidare.

Regeringen anser att EU bör utöka sina ansträngningar för att bidra till en lösning på gränsdispyten mellan Etiopien och Sudan samt verka för att Egypten, Etiopien och Sudan når en överenskommelse om dammen *Grand Ethiopian Renaissance Dam* (GERD).

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Etiopien behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 9 juli 2021 inför rådets möte den 12 juli.

7. Nicaragua

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Ann Linde

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Nicaragua mot bakgrund av den senaste utvecklingen.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen ser med stort allvar på situationen i Nicaragua och utvecklingen avseende mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. De senaste månadernas godtyckliga frihetsberövanden av oppositionspolitiker, journalister och människorättsförsvarare är oacceptabla. Regeringen beklagar den successiva begränsningen av utrymmet för det civila samhället i landet.

Allmänna val planeras till november 2021, men det saknas förutsättningar för att dessa ska uppfylla kraven på demokratiska val.

Regeringen anser att EU bör fortsätta att kräva att Nicaragua ska leva upp till sina internationella åtaganden avseende mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

EU bör samordna sitt agerande med andra internationella aktörer, såsom Förenta nationerna och Organisationen för amerikanska stater.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Latinamerika behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 18 juni 2021 inför rådets möte den 21 juni.